

CENTAR ZA KULTURU LOPAR
LOPAR 284
51281 LOPAR
OIB:40433737745

Ur.br.:2.5.-3/2018

Lopar, 16.2.2018.

OPĆINA LOPAR
NAČELNIK J. BORIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE LOPAR
LOPAR 289 A
51281 LOPAR

Poštovani,

u prilogu Vam dostavljam *Izvješće o radu za 2017. godinu* te Vas molim da ga uvrstite u dnevni red sljedeće sjednice Općinskog vijeća Općine Lopar.

Tonka Kavran, ravnateljica

IZVJEŠĆE O RADU CENTRA ZA KULTURU LOPAR ZA 2017. GODINU

OPĆI PODACI O USTANOVU

CENTAR ZA KULTURU LOPAR
Lopar 284, 51281 Lopar

OSOBA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE: Tonka Kavran, ravnateljica

OIB: 40433737745
MATIČNI BROJ: 2769239
RKP:47318

IBAN: HR5023400091862400008 (Privredna banka Zagreb)

Tel. 051 / 775-392
Fax. 051 / 775-392
GSM: 099 / 814-0712
e-mail: czk@lopar.com

14. siječnja 2010. Odlukom Općinskog vijeća Općine Lopar (*Službene novine Primorsko-goranske županije* br. 2/10, 44/10) osnovana je ustanova u kulturi Centar za kulturu Lopar, a ustrojstvo, djelokrug djelatnosti, ovlasti te druga pitanja značajna za poslovanje ustanove regulirana su zakonom, *Odlukom o osnivanju, Statutom (Službene novine Primorsko-goranske županije* br. 2/10; 9/11) te drugim općima aktima. Na temelju *Odluke o osnivanju* 21. veljače 2011. Centar za kulturu Lopar registriran je kao ustanova u Trgovačkom sudu u Rijeci (MBS:040268524; Tt-11/400-2) te njezin djelokrug rada obuhvaća:

- koordinacija ustanova i udruga te manifestacija koje djeluju na području Općine Lopar
- osnivanje zbirki i radionica
- integralna prezentacija i zaštita kulturne baštine Lopara, suradnja s nadležnim ustanovama za zaštitu spomenika kulture i nadzor nad stanjem graditeljske baštine u Općini
- organizacija predavanja, promocija, izložbi, koncerata, gostovanja, glazbeno-scenskih predstava i drugih kulturnih manifestacija
- izdavačka djelatnost
- organiziranje škole stranih jezika

PRORAČUN I FINACIJE

Financijsko planiranje

Usvojenim *Proračunom za 2017.* bilo je predviđeno 428.000,00 kn ukupnih prihoda te jednako toliko rashoda. Međutim, do listopada 2017. Centar za kulturu Lopar ostvario je manje prihoda i rashoda od planiranog te je na sjednici Općinskog vijeća održanoj 11. studenog 2017. usvojen *Rebalans proračuna* kojim je predviđeno 309.209,00 kn prihoda te jednako toliko rashoda.

Prema godišnjem *Izvješću o prihodima i rashodima, primicima i izdacima* ustanova je u 2017. ostvarila 232.422,00 kn prihoda iz proračuna Općine Lopar, 61.000,00 kn prihoda iz ostalih izvora te 2,00 kn prihoda od financijske imovine, što je ukupno 293.424,00 kn.

U istom razdoblju ostvareno je 276.718 kn rashoda poslovanja, od čega 115.454,00 kn rashoda za zaposlene, 159.383,00 kn materijalnih rashoda, 231,00 kn financijskih rashoda te 1.650,00 kn ostalih rashoda. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznosili su 25.013,00 kn te je ukupnih rashoda i izdataka iskazano 301.731,00 kn.

31.1.2017. Centar za kulturu Lopar imao je 20.562,00 kn obveza koje su podmirene u siječnju 2018.

Sufinanciranja i donacije

Ostvarena sufinanciranja u 2017.

Na osnovu prijava na javne pozive i upućenih zahtjeva za sufinanciranje programa, ustanovi je u 2017. godini doznačena 61.000,00 kn:

- Ministarstvo kulture RH – 5.000,00 (*Ugovor o korištenju sredstava br. 04-309-17*) kn za kupnju instrumenata za potrebe *Škole miha*
- Primorsko-gorska županija – 25.000,00 kn (*Ugovor o sufinanciranju javnih potreba u kulturi br. 031/11/17*) za programe:
 - *Kazalište od malih nogu* – 5.000,00 kn
 - *Glazbom kroz godinu* – 5.000,00 kn
 - *Gradim svoj svijet* – 5.000,00 kn
 - *Kreativnost u svakodnevicu* – 5.000,00 kn
 - *Outdoor izložba Putovanje kroz prošlost Lopara* – 5.000,00 kn
- Primorsko-goranska županija – 6.000,00 kn (*Ugovor o donaciji br. 230-02/16-02/109*) za organizaciju *Loparske noći* i *Eko-etno festa* (sva sredstva utrošene su za podmirenje troškova *Loparske noći* budući da *Eko-etno fest* nije održan zbog nepovoljnih vremenskih prilika)
- Turistička zajednica Općine Lopar: 25.000,00 kn (*Ugovor o sufinanciranju troškova projekata u 2017. i Aneks istog*) za programe:
 - koncerti ozbiljne glazbe – 5.000,00 kn
 - Smotra klapa *Posle kampanela* – 12.000,00 kn
 - kazališne predstave – 8.000,00 kn

Doznačena sredstva namjenski su korištena te su svim subjektima pravovremeno dostavljena izvješća o provedbi programa i korištenju sredstva.

U partnerstvu s Turističkom zajednicom Grada Raba i Pučkim otvorenim učilištem Rab, Centar za kulturu Lopar (nositelj projekta) prijavio se na *Poziv za sudjelovanje* u programskom pravcu *27 susjedstava* koji je raspisan u sklopu provedbe programa *Rijeka 2020 – Europska prijestolnica kulture*. Naša inicijativa usmjerena njegovanju etnografske i nematerijalne baštine ocijenjena je pozitivno te je Otok Rab u ožujku 2017. proglašen jednim od 27 susjedstava koja će 2020. imati čast zastupati našu kulturu u Europi. Voditeljica tima je ravnateljica Centra za kulturu Lopar, Tonka Kavran.

Indirektna financiranja programa u 2017.

Pojedina pokroviteljstva programa ostvarena su direktnom isplatom izvođača / partnera u projektu od strane pokrovitelja te nisu prikazana u proračunu Centra za kulturu Lopar:

- U suradnji s riječkom podružnicom Hrvatske glazbene unije povodom Svjetskog dana glazbe Centar za kulturu organizirao je jazz koncert Henryja Radanovića, Ivana Popeskića i Tončija Grabušića na trajektu Valbiska – Lopar koji je realiziran pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije
- U suradnji s Udrugom *LFF* te uz potporu Primorsko-goranske županije i Društva hrvatskih filmskih redatelja u Loparu je realiziran projekt *Liburnia uplovljava u Lopar* (projekcije najboljih dokumentaraca 14. *Liburnia film festivala*)
- Od pokretanja Županijske kulturne mreže 2016. godine u Loparu je realizirano 7 suradnji, čime se Centar za kulturu Lopar našao na 3. mjestu u Županiji po broju neizravno financiranih programa. Od toga je u 2017. ostvareno 5 suradnji:
 - Gostovanje predstave *Wanda LaVanda* (Gradsko kazalište lutaka Rijeka) u vrijednosti 7.000,00 kn
 - *Wandina mala radionica* (Gradsko kazalište lutaka Rijeka) u vrijednosti 5.900,00 kn
 - *Bajkaonica* (Udruga *Riječka kulturna animacija*) u vrijednosti 1.900,00 kn
 - Božićni koncert Pjevačkog zbora mladih *Josip Kaplan* (PMZ *Josip Kaplan*) u vrijednosti 6.000,00 kn
 - Predstava *Vrtuljak* (Teatar *OZ*) u vrijednosti 6.500,00 kn

Prijave na natječaje za programe predviđene u 2018.

U 2017. Centar za kulturu Lopar prijavljivao se na raspisane natječaje za sufinanciranje programa u 2018. godini te su na taj način tražena sredstva za 15-ak različitih programa. Rezultati nekih natječaja već su poznati te je ustanovi od strane Ministarstva kulture RH do sada odobreno 20.000,00 kn:

- 10.000 kn za projekt *Glazbom kroz godinu*
- 5.000,00 kn za *Eko-etno fest* tj. smotru miha
- 5.000,00 kn za kupnju instrumenata za potrebe *Škole miha*

U suradnji s Institutom za arheologiju Centar za kulturu Lopar izradio je prijavu za projekt *Arheološka topografija otoka Rab* – mikrocjelina *Lopar* na temelju koje je Općini Lopar od strane Ministarstva kulture RH odobreno 40.000,00 kn za nastavak provedbe tog projekta u 2018.

Donacije Centra za kulturu Lopar u 2017.

- Portal Rab danas i Rapski list redovito i bez naknade najavljuju i prate sve aktivnosti Centra za kulturu Lopar te je Art studiju *HAGALL* temeljem *Ugovora o sufinanciranju* isplaćeno 3.000,00 kn za potporu i održavanje platforme Rab danas

- Na zahtjev ravnateljice Dječjeg vrtića *Pahuljica*, Centar za kulturu Lopar snosio je dio troškova gostovanja Područnog odjela Lopar na *Mićem domaćem festivalu* u Matuljima. U tu svrhu temeljem *Ugovora o povremenom prijevozu* Autotransu d.o.o. isplaćeno je 1.650,00 kn

PROSTOR I OPREMA

Ured Centra za kulturu Lopar smješten je u zgradi Turističke zajednice Općine Lopar te za njegovo korištenje plaća godišnji najam u iznosu od 1.000,00 kn.

Drugim nekretninama ustanova ne raspolaže što je velika otegotna okolnost prilikom organizacije kulturnih događanja i manifestacija bilo koje vrste, a sam ured premalen je i neadekvatno opremljen za redovno poslovanje ustanove (primanje stranaka, arhiviranje dokumenata, pohranu imovine, eksponata arheološke i etnografske zbirke, uredskog materijala, materijala za radionice i dr.)

Uz usmenu suglasnost ovlaštenih osoba i bez naknade Centar za kulturu Lopar tijekom 2017. je za organizaciju različitih manifestacija u kulturi koristio prostor Dobrovoljnog vatrogasnog društva Lopar, Područne škole Lopar, DV *Pahuljica*, Općine Lopar i TN *San Marino*, a neka događanja u održana su na otvorenome.

Popisom imovine utvrđeno je da se imovina Centru za kulturu Lopar u 2017. povećala u odnosu na prethodnu godinu za:

- 4 miha ukupne nabavne vrijednosti 6.000,00 kn
- električnu peć za keramiku P 56 L nabavne vrijednosti 18.387,22 kn
- policu za knjige nabavne vrijednosti 800,00 kn
- 2 kliješta za rezanje mozaika ZAG-ZAG ukupne nabavne vrijednosti 711,08 kn
- Punjač za laptop nabavne vrijednosti 137,50 kn

DJELATNICI

U Centru za kulturu Lopar od kolovoza 2015. zaposlena je jedna djelatnica na određeno, puno radno vrijeme – Tonka Kavran (VSS), ravnateljica. U 2017. godini ona je obavljala gotovo sve poslove Centra za kulturu Lopar, od osiguravanja prostora i opreme koje ustanova koristi za rad, do osmišljavanja, pisanja i prijave projekata na natječaje, organizacije programa, PR-a, izrade planova i programa rada, proračuna, izvješća, nabavke roba, arhiviranja, administrativnih i drugih poslova. Uz redoviti rad, djelatnica je redovito pisala i objavljivala tekstove i druge obavijesti za web stranicu Općine Lopar, a po potrebi odrađivala i druge poslove od interesa Općine Lopar i Turističke zajednice Općine Lopar te drugih subjekata na području Lopara.

21. ožujka 2017. djelatnica je imenovana osobom zaduženom za primjenu odredbi *Pravilnika o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva*, usvojenog na 23. sjednici Općinskog vijeća Općine Lopar te odobrenog od strane Državnog arhiva u Rijeci. Djelatnica je započela postupak arhiviranja i popisivanja građe, ali ga zbog drugih obveza do kraja 2017. nije dovršila.

Temeljem *Odluke* Općinskog vijeća na sjednici održanoj 4. rujna 2017. ravnateljici Centra za kulturu Lopar povećana je osnovna bruto plaća te od rujna iznosi 9.000,00 kn. Za troškove prijevoza utvrđena je naknada u iznosu od 1,00 kn po prijeđenom kilometru.

Računovodstvo

Temeljem *Odluke o sustavu glavne knjige riznice Općine Lopar i načinu vođenja jedinstvenog računa riznice*, usvojenoj 20. prosinca 2016. na sjednici Općinskog vijeća, Centar za kulturu Lopar zatvorio je svoj žiro-račun te sva sredstva prenio na račun Općine Lopar. Mladenko Perić, voditelj Odsjeka za proračun, računovodstvo i financije Općine Lopar, 1. siječnja 2018. preuzeo je vođenje knjigovodstvenih i računovodstvenih poslova Centra za kulturu Lopar.

Vanjski suradnici

Za poslove povezane za pripremu i izvedbu programa u organizaciji Centra za kulturu Lopar povremeno su angažirani vanjski suradnici te je ustanova tijekom 2017. godine sklopila 5 ugovora o djelu i 7 autorskih ugovora.

Ustanova redovito surađuje s Općinom Lopar, Turističkom zajednicom Općine Lopar, Župom sv. Ivana Krstitelja Lopar, OŠ *Ivana Rabljanina Rab*, DV *Pahuljica*, KUD-om *San Marino* te drugim ustanovama, udrugama i pojedincima na području Lopara i otoka Raba.

Također, uspostavljena je uspješna suradnja i s drugim ustanovama i višim instancama kao primjerice s Institutom za arheologiju, Konzervatorskim odjelom u Rijeci, Primorsko-goranskom županijom i Ministarstvom kulture RH.

PROMOTIVNE AKTIVNOSTI I ODNOSI S JAVNOŠĆU

S ciljem promocije aktivnosti i programa, sva događanja u organizaciji Centra za kulturu Lopar najavljena su te naknadno popraćena na Internet stranici Općine Lopar, portalu Rab danas te na Facebook stranicama Centra za kulturu Lopar, Rapskog lista i dr. O svim aktivnostima djelatnica je redovito obavještavala medije, prvenstveno novinare Novog lista, portala Rab danas, Radio Raba, Radio Rijeke, portala Culturnet.hr. Uz najave putem Interneta i medija, programi u organizaciji Centra za kulturu Lopar redovito su najavljivani tiskanim materijalima - prvenstveno putem plakata, a katkad i letaka, programa i dr. Putem e-maila velik broj mještana, predstavnika ustanova, institucija, medija, suradnika itd. redovito obavještavamo i pozivamo na događanja u organizaciji Centra za kulturu Lopar.

PROVOĐENJE PROGRAMA

KULTURNA BAŠTINA

Prijedloga upisa loparskih maškara na *Listu nematerijalne kulturne baštine RH*

Ministarstvu kulture RH u ožujku 2016. dostavljene su dopune prijedloga upisa loparskih maškara na *Listu nematerijalne kulturne baštine RH* budući da navedeni prijedlog iz 2014. nije bio dovoljno elaboriran. Prilikom pripreme dokumentacije konzultirali smo niz etnologa te, u skladu sa smjernicama Ministarstva kulture RH, razradili i dopunili prijedlog. Nakon toga, Ministarstvo je ponovno stavilo predmet na razmatranje te imenovalo ravnateljicu Etnografskog muzeja Istre dr. sc. Lidiju Nikočević predstavnicom Ministarstva u tom predmetu. Gđa. Nikočević pratila je loparske maškare za vrijeme prošlogodišnjeg Mesopusta (2017.), no Ministarstvo još uvijek nije donijelo rješenje, niti se na drugi način službeno očitovalo vezano za navedeni predmet.

Arheološka topografija otoka Raba – mikrocjelina Lopar

U sklopu rada na istraživačkim temama projekta *RED* Hrvatske zaklade za znanost u rujnu 2017. je provedena kampanja interdisciplinarnih istraživanja na području Lopara, prvenstveno na lokalitetima u uvali Podšilo i na otočiću Lukovac. Istraživanja su provedena u okviru projekta *Arheološka topografija otoka Raba – mikrocjelina Lopar*, u suradnji zagrebačkog Institut za arheologiju u s Institutom za arheologiju *Cardinal Stefan Wyszyński* Sveučilišta u Varšavi, Arheološkim muzejom u Zagrebu te uz potporu Ministarstva kulture RH i Centra za kulturu Lopar. Tim satavljen od arheologa i doktoranda vodili su dr. sc. Ana Konestra i dr. sc. Fabian Welc. U okviru istraživanja na nekoliko lokacija provedena su geofizička istraživanja, među kojima ističemo ona u uvali Podšilo i na otočiću Lukovac. U uvali Podšilo istražena je i probna sonda radi provjere rezultata i dobivanja više podataka o lokalitetu Podkućine. Najznačajniji rezultat ovogodišnjih interdisciplinarnih istraživanja novootkrivene su kasnoantičke strukture, vjerojatno ostaci monumentalne *ville rustice* koju je u budućnosti potrebno podrobnije istražiti.

Ostaci kompleksa na otočiću Lukovcu

Temeljem prijave koju je izradio Centar za kulturu Lopar Općini Lopar u 2017. godini doznačeno je 20.000,00 kn za konzervaciju arheološkog nalazišta na otočiću Lukovac. Zbog nemogućnosti osiguravanja dijela sredstava iz drugih izvora, navedeni radovi nažalost nisu realizirani.

Popisivanje arheološke i etnografske baštine

U siječnju 2017., uoči Noći muzeja, ustanova je ponovno raspisala *Javni poziv* te počela popisivati i prikupljati arheološku i etnografsku građu na području Lopara. Riječ je projektu pokrenutom prije nekoliko godina u sklopu kojeg je evidentirano 300-ak arheoloških nalaza s različitih lokaliteta te oko 130 etnografskih predmeta. U suradnji s vanjskim suradnicima dio predmeta kataloški je obrađen, a neke od njih mještani su ustupili Centru za kulturu Lopar koji nastoji oformiti zbirke. Kako ne raspoložemo prostorom adekvatnim za čuvanje građe, za sada naglasak samo na njezinu evidentiranju. U budućnosti bi trebala uslijediti njena sistematizacija, stručna obrada i valorizacija kao preduvjet formiranja zbirke i prezentaciji građe javnosti.

KONTINUIRANO PROVOĐENE AKTIVNOSTI

Škola miha

2016. godine Centar za kulturu Lopar pokrenuo je *Školu miha* koja je u 2017. nastavila s radom te je u periodima od 15. siječnja do 15. travnja te od 1. listopada do 20. prosinca na tjednoj bazi (dva puta tjedno po sat vremena) organizirana poduka iz sviranja miha. Poduku koju je pohađalo 10 polaznika vodio je svirač miha Bruno Škarić. Sredstvima Ministarstva kulture RH i Općine Lopar za potrebe provođenja škole miha u 2017. godini kupljena su četiri nova instrumenta.

Prikupljanje knjiga za *Biblioteku na plaži*

U travnju se obilježava Svjetski je dan knjige i autorskih prava te se u Hrvatskoj i u svijetu odvija niz manifestacija poput Noći knjige ili Tjedna dobre dječje knjige. Tim povodom pozvali smo mještane da Centru za kulturu doniraju knjige za početni fondus tzv. *Biblioteke na plaži*; kućica s knjigama koje će funkcionirati po principima *Bookcrossinga*, odnosno svjetskog pokreta za slobodu knjiga. Na ovaj način željeli smo pridonijeti poticanju kulture čitanja te literaturu učiniti dostupnom najširoj publici (mještanima i njihovim gostima), što je iznimno važno s obzirom na to da Lopar još uvijek nema knjižnicu, niti čitaonicu. Do kraja 2017. godine ovim putem prikupljeno je 500-ak naslova na hrvatskom i stranim jezicima, među kojima su zastupljeni svi književni rodovi i žanrovi. Zbog određenih poteškoća kućice s knjigama još uvijek nisu postavljene, no nadamo se da će do početka sljedeće turističke sezona projekt u potpunosti zaživjeti.

Uređivanje *Loparske besede*

U dogovoru s Općinom Lopar (izdavač) i Turističkom zajednicom Općine Lopar odlučeno je da će *Loparska beseda* izlaziti jednom godišnje te je 20. broj ovog lista, kojim je obuhvaćena čitava 2016. godina, izdan početkom 2017. Centar za kulturu Lopar odradio je većinu poslova vezano za pripremu broja (kontaktiranje autora te prikupljanje tekstova i fotografija, pisanje tekstova, fotografiranje, uređivanje, lektura, korektura...).

PREGLED REALIZIRANIH PROGRAMA

Program ususret *Noći muzeja*

Da bismo znali cijeniti tuđe kulture i običaje najprije moramo poznavati i cijeniti vlastite. Na to nas je na samom početku godine podsjetio g. Anđelo Brna, vrstan svirač miha te veliki zaljubljenik i poznavatelj nematerijalne kulturne baštine otoka Raba, koji je 21. siječnja održao izuzetno zanimljivo predavanje ***Folklorno-tradicijski običaji otoka Raba***, popraćeno projekcijom sjajnog filma *Da se ne zaboravi* autora Sanjina Badurine. Tema prošlogodišnje *Noći muzeja* bila je glazba, odnosno prezentacija i popularizacija glazbene baština i njene muzealizacije te je naglasak Brnina predavanja bio na izuzetno vrijednoj i zanimljivoj folklornoj baštini otoka Raba koja je, nažalost, još uvijek nedovoljno istražena.

Karneval

Centar za kulturu Lopar manjim je dijelom sudjelovao u organizaciji karnevalskih događanja (12. – 28. veljače) koje je koordinirala Turistička zajednica Općine Lopar u suradnji s Općinom Lopar. Uz maškarane zabave za djecu i odrasle te suđenje Luli Peguli, program je obuhvaćao druženja uz domaću pjesmu, radionicu izrade tradicionalnih loparskih maski, organizirane polaske na Dječju karnevalsku povorku i međunarodni Riječki karneval te, shodno tradiciji, obilaske kućanstava na tzv. Feštu i Mesopust.

Uoči karnevala, Centar za kulturu Lopar počeo je **prikupljati stare fotografije loparskih maškara** te ćemo u 2018. nastojati organizirati outdoor izložbu informativno-edukativnog karaktera na temu ove višestoljetne tradicije.

Edukativna radionica *Pictionary po domaći*

Loparski govor jedna je od specifičnosti mjesta te smo se, drugu godinu zaredom, uključili u obilježavanje Međunarodnog dana materinskog jezika. Za tu priliku popularnu i izuzetno zabavnu igru *Pictionary* prilagodili smo čakavština te pripremili igraonicu edukativnog karaktera ***Pictionary po domaći*** koja je 21. veljače organizirana za učenike Područne škole Lopar. Radionicu je osmislila, pripremila i vodila T. Kavran.

Ciklus radionica oblikovanja gline rukom i lončarskim kolom

Zahvaljujući tome što je Centar za kulturu od jedne mještanke otkupio tradicionalno lončarsko kolo, od 10. do 15. ožujka proveden je ciklus radionica modeliranja gline rukom i lončarskim kolom. Dvadeset i petero polaznika kroz četiri radionice imalo je priliku u praksi uvidjeti civilizacijski iskorak koji je napravio izum lončarskog kola, učinivši izradu glinenog posuđa bržom, jednostavnijom, preciznijom i profinjenijom.

Projekcije dokumentaraca u okviru projekta *Liburnia uplovljava u Lopar*

Nakon što smo 2016. godine imali priliku gledati najbolje dokumentarce 13. *Liburnia Film Festivala* pod vedrim nebom, odnosno na plaži, dokumentarci su ponovno stigli u Lopar u okviru projekta *Liburnia uplovljava* te smo 25. i 26. ožujka prikazivali neke od pobjedničkih filmova 14. izdanja ovog Festivala. Prikazani su filmovi *Turizam!* Tončija Gaćine (nagrada za najbolju montažu), *Dum Spiro Spero* Pere Kvesića (najbolji film Festivala), *Kratki obiteljskim filmom* Igora Bezinovića (najbolji regionalni dokumentarac) te *Iza lica zrcala* Katarine Zrinke Matejević (najbolja fotografija i dizajn zvuka; posebno priznanja žirija). *Liburnia* je ponovno uplovila u Lopar zahvaljujući suradnji Udruge *Liburnia*

Film Festival i Centra za kulturu Lopar te podrži Saveza udruga *Klubtura*, Društva hrvatskih filmskih redatelja te Primorsko-goranske županije.

Projekt *Gradim svoj svijet*

U svibnju je pokrenut projekt *Gradim svoj svijet* u okviru kojeg je realiziran ciklus od 9 likovno-kreativnih radionica u kojima su sudjelovali svi polaznici loparskog odjeljenja Dječjeg vrtića i Područne škole, a u neke od aktivnosti bile su uključene i njihove odgajateljice i učiteljice te roditelji. Ovaj projekt osmišljen je s ciljem poticanja kreativnosti i razvoja senzibiliteta za različite umjetničke izričaje kod djece od najmlađe dobi. Radionice su bile različitog karaktera te među njima ističemo pet radionica oslikavanja jedara nazvanih ***Kud plovi ovaj brod*** koje su rezultirale izuzetno zanimljivom i u javnosti zapaženom outdoor izložbom ***Kreativna plovidba*** koja je tijekom lipnja i srpnja bila postavljena u parku iznad Rajske plaže.

Pregled održanih radionica u okviru projekta:

- 16.5. radionica za djecu i roditelje *Cvat kreativnosti*, dvorište Dječjeg vrtića *Pahuljica*
- 30. i 31. 5., 1.6. i 2. 6. ciklus od 5 radionica za polaznike Dječjeg vrtića *Pahuljica* i Područne škole Lopar *Kud plovi ovaj brod*, prostor DVD-a Lopar
- 11.6.-17.7. outdoor izložba *Kreativna plovidba*, park iznad Rajske plaže
- 15.7. radionica *Morske priče* za svu djecu, prostor DVD-a Lopar
- 1.12. radionica *ususret sv. Nikoli* za učenike 1. razreda Područne škole Lopar, PŠ Lopar
- 7.12. radionica za roditelje, učiteljice i tete *ususret Božiću*, PŠ Lopar

Projekt *Čudotvornica na putu*

U okviru projekta *Čudotvornica na putu* koji je realiziran u suradnji s Pomorskim i povijesnim muzejom Hrvatskog primorja Rijeka 24. svibnja na Rajskoj su plaži održane dvije edukativne radionice ***Mali arheolozi*** u kojima su sudjelovali svi učenici Područne škole Lopar. Zahvaljujući *Čudotvornici* učenici su kroz igru i praktični rad upoznati sa svim etapama arheološkog istraživanja: pripremom terena za arheološko iskopavanje, arheološkim iskopavanjem, arheološkom terenskom dokumentacijom, radom u arheološkoj radionici, odnosno rekonstrukcijom artefakata te, na koncu, arheološkim crtežom. Svi sudionici zaista su uživali u ulozi arheologa, a budući da Lopar obiluje arheološkim nalazištima, navedenim aktivnostima namjera nam je bila doprinijeti afirmativnom odnosu djece prema lokalnoj kulturnoj baštini i osvještavanju potrebe za njenim očuvanjem.

Organizirane turističke ture *Upoznaj Lopar*

S ciljem obogaćivanja turističke ponude i razvoja kulturnog turizma Centar za kulturu Lopar 2016. godine pokrenuto je organizirana razgledavanje kulturne baštine turističkim vlakom uz pratnju licenciranog turističkog vodiča. Tura nazvana *Upoznaj Lopar* i prošlog je ljeta bila na raspolaganju svakog utorka u periodu od 1. lipnja do 15. rujna. Znatan trud uložen je u osmišljavanje i promociju ovog sadržaja, no očekivani interes javnosti je izostao te je nastavak provođenja ovog programa upitan.

Festival skulpture u pijesku

U organizacijskom i financijskom smislu Centar za kulturu Lopar pružio je pomoć i podršku Turističkoj zajednici Općine Lopar u organizaciji 6. Festivala skulpture u pijesku (12.-16. lipnja 2017., Rajska plaža) u okviru kojeg je, kao i prethodnih godina, organizirano

natjecanje za najbolju fotografiju na temu pijeska. Ocjenom žirija najboljom skulpturom ove je godine proglašen *Nosorog* Hane Reberski i Kristine Dimitrov, dviju studentica Akademije likovnih umjetnosti iz Zagreba. Drugo mjesto pripalo je studenticama Akademije primijenjenih umjetnosti iz Rijeke; Miji Knežević i Ivani Hrvatin, autoricama skulpture *Hobotnica*. Brončanu medalju odnio je autorski trojac *Lubanje*; August Popijač i Melita Horvat također sa zagrebačke Akademije te Ana Spasova, studentica iz Makedonije. Posebno priznanje stručnog žirija za najbolju skulpturu izvan festivalske konkurencije pripalo je akademskoj kiparici Georgette Yvette Ponté, autorici skulpture *Torzo*. Autorom najbolje fotografije na temu pijeska proglašen je Đemšid Tunjić, dok su srebrnu i brončanu medalju odnijeli Antonio Ivčić i Ivica Šubić.

Obilježavanje Svjetskog dana glazbe

Putnici koji su se 21. lipnja Jadrolinijinim trajektom iz Valbiske uputili u Lopar svjedočili su nesvakidašnjem događaju – koncertu iznenađenja koji je organiziran povodom Svjetskog dana glazbe! Svjetski dan glazbe ili *Fete de la Musique* obilježava se u mnogim zemljama te glazbenici besplatnim nastupima u javnim prostorima ukazuju na važnost glazbe u svakodnevicu. Hrvatska glazbena unija u suradnji s Primorsko-goranskom županijom već dugi niz godina u okviru projekta *Umrežimo se glazbom od 7-77 godina* sudjeluje u obilježavanju Svjetskog dana glazbe te na raznim, često neuobičajenim, lokacijama organizira nastupe. Lopar se 2017. godine po drugi put pridružio slavlju glazbe te dobrodošlicu svim putnicima na liniji Valbiska – Lopar poželjeo sjajnom jazz svirkom **Henryja Radanovića, Ivana Popeskića i Tončija Grabušića**.

Smotra klapa *Posle kampanela*

24. lipnja ustanova je organizirala tradicionalnu Smotra klapa *Posle kampanela*, manifestaciju kojom se, prvenstveno lokalnim klapama, pruža jedna od rijetkih prilika da predstave svoj godišnji trud i rad. Tako je bilo na ovogodišnju Ivanju kada su nam se predstavile rapske klape *Eufemija*, *Rab* i *Sozal*, klapa *Školji* s Pašmana, *Tamarin* iz Vranjica, *Pannonia* iz Đakova te domaćini; klapa *Užanca* i *Pučki pjevači*. Izvedbama narodnih, tradicionalnih klapskih i drugih pjesama u različitim obradama, klape su oduševile izuzetno brojnu publiku te je pod umjetničkim ravnanjem Miljenka Vidasa, voditelja većine rapskih klapa, vrlo uspješno okončan još jedan prekrasan klapski susret.

Outdoor izložba *Putovanje kroz prošlost Lopara*

Institut za arheologiju od 2013. godine u više je navrata provodio istraživanja na području Lopara u okviru projekta *Arheološka topografija otoka Raba*, a dio novostečenih spoznaja ovog je ljeta, od 20. srpnja do 15. rujna, bio prezentiran outdoor izložbom *Putovanje kroz prošlost Lopara* koja je postavljena na šetnici iznad Gornjeg mela. Dvojezičnom izložbom (hrvatski i engleski jezik) informativno-edukativnog karaktera prezentirana je bogata arheološka baština Lopara u svjetlu recentnih arheoloških istraživanja. Organizirana je u suradnji Centra za kulturu Lopar s dr. sc. Anom Konestra i dr. sc. Gorankom Lipovac Vrkljan iz Instituta za arheologiju.

Radionica lončarstva na *Rabskoj fjeri*

Centar za kulturu Lopar osmislio je radionicu lončarstva kojom je ove godine, 25. i 26. srpnja; po prvi put gostovao na *Rabskoj fjeri* i prezentirao segment otočne tradicije. Radionica je polučila izuzetno velikim interesom javnosti te se u dva dana pedesetak osoba okušalo u radu na našem tradicionalnom lončarskom kolu, a stotine su s veliko pažnjom to promatrale.

Vodeni spektakl

Na zamolbu Općine Lopar, Centar za kulturu Lopar sudjelovao je u pripremama tzv. *Vodnog spektakla* tj. hologramskih projekcija na vodenom ekranu koje su 27., 28. i 29. srpnja realizirane na Rajskej plaži.

Koncert *Ljetno razmišljanje Vitomira Ivanjeka*

Pred loparskom župnom crkvom 30. srpnja održan je već tradicionalni koncert Vitomira Ivanjeka! Naš glasoviti i višestruko nagrađivani pijanist prošle je godine obilježio 20. obljetnicu umjetničkog stvaralaštva i promovirao novi single CD *Razmišljanje* te je loparskoj publici tom prigodom pripremio poseban program. Na njegovom repertoaru ove su godine velikim dijelom bile zastupljene vlastite skladbe, među kojima izdvajamo prazvedbu skladbe *Svi glasovi našeg zbora*, skladbu *Razmišljanje* s nedavno izdanog istoimenog albuma te *Rapska zvona*. U Ivanjekovu glazbenom životu značajno mjesto zauzima zabavna glazba te se, uz klasičnu glazbu, na njegovom repertoaru našlo i nekoliko hitova poput *Mamma Mia* i *Let it Be*. I ovoga puta, svojom izvedbom i interpretacijom, oduševio je brojnu publiku na čiji se zahtjev za klavijaturu vraćao čak pet puta!

Predstava *Mrav, mrav, mrav i cvrčak*

Dinamičnom izmjenom glumačkih, pjevačkih i sviračkih sekvenci na saksofonu, djeci je predstavom *Mrav, mrav, mrav i cvrčak u izvedbi* Teatra Oz prenesena pouka jedne od najpoznatijih Ezopovih basni. Kroz predstavu se provlači najpoznatije glazbeno djelo A. Vivaldija *Četiri godišnja doba* s prilagođenim tekstom te je djeci na zabavan i primjeren način približena klasična glazba. Ovaj mini-mjuzikl s lutkarskim elementima bio je u režiji Mihaele Sirotnjak Železnik te izvedbi glumaca Lorene Žuvić i Antona Železnika. Predstava je održana 2. kolovoza na loparskom školskom igralištu.

Loparska noć

Nakon desetljeća održavanja na šetnici iznad Rajske plaže, 11. kolovoza održana je 11. *Loparska noć* na novoj lokaciji, u prekrasnom ambijentu parka Kapić. Oko 150 kostimiranih sudionika raspoređeno u 30-ak radionica brojnim je posjetiteljima pod geslom „povratak korijenima“ dugo u noć prezentiralo stare i pomalo zaboravljene alate, zanate i običaje ovog malog mjestaša. Vidjeti se moglo potezanje mreža, vrcanje meda, mljevenje žita, mašćenje grožđa, pečenje rakije, oplitanje bocuna konopom, oblikovanje gline lončarskim kolom..., a u nekim od radionica mogli su sudjelovati i sami posjetitelji. Pučki napjevi, klapsko pjevanje i zvuci miha pridonijeli su magičnoj atmosferi nekih minulih vremena, kao i okusi i mirisi domaćih delicija poput sočiva, fritula, šuljčića, suhih smokava, pčelinjeg saća, vina, rakije... Svojevrsni vrhunac večeri bio je već tradicionalni ispraćaj sv. Marina. Centar za kulturu odradio je sve pripreme vezano za organizaciju radionica i koordinaciju rada volontera, dok je Turistička zajednica Općine Lopar, u suradnji s Imperialom d.d., organizirala ugostiteljsku ponudu i živu glazbu. Uz Centar za kulturu Lopar i Turističku zajednicu Općine Lopar, troškove su sufinancirali i Primorsko-goranska županija, Valamar Riviere d.d. i Jamnica d.d.

Osim same organizacije, Centar za kulturu Lopar ove je godine imao i svoju radionicu na *Loparskoj noći* – **radionicu lončarstva** koja je prethodno osmišljena za sudjelovanje na *Rabskoj fjeri*. Radionica je i u Loparu polučila velikim interesom javnosti te su se deseci prisutnih okušali u modeliranju gline lončarskim kolom.

Predstava *Wanda LaVanda*

24. kolovoza Gradsko kazalište lutaka Rijeka na prepunom školskom igralištu izvelo je predstavu ***Wanda LaVanda*** u režiji Morane Dolenac, nastalu prema tekstualnom predlošku Jelene Tondini. Kroz priču ovčice Wande Lavande, koja se svojom obojenom vunom razlikuje od ostalih domaćih životinja na livadi, mališanima je prenesena pouka o uvažavanju različitosti te prihvaćanju drugih i drugačijih. U izvedbi sjajnih glumaca Petre Šarac, Zlatka Vicića te Vanje Jovanović pouka o toleranciji doprla je do mališana koji su s velikom pažnjom i oduševljenjem pratili predstavu do posljednje minute.

Program obilježavanja Male Gospe

U okviru ovogodišnjeg programa obilježavanja Male Gospe Centar za kulturu Lopar 6. i 11. rujna osmislio je i proveo dvodijelnu likovno-kreativnu radionice za djecu ***Tiha priča*** koja je održana u prostoru DVD-a Lopar. Po uzoru na tzv. tihe knjige sudionici su izradili dvije interaktivne ploče za igranje s različitim mobilnim elementima koji omogućuju njihovo premještanje, kombiniranje, dopunjavanje novim sadržajima te potiču maštu, kreativnost te razvoj fine motorike. Ploče su donirane loparskom odjeljenju Dječjeg vrtića.

Sve pripreme odrađene su i za već tradicionalni ***Eko-etno fest tj. smotru miha*** koja je bila predviđena 2. rujna u parku Kapić, no manifestacija je otkazana zbog vremenskih nepogoda i nemogućnosti osiguravanja adekvatnog zatvorenog prostora.

Rapska noć istraživača

Posljednji rujanski vikend obilježio je niz događanja, prvenstveno edukativnih sadržaja namijenjenih široj javnosti, u okviru već tradicionalne ***Rapske noći istraživača***. Dio bogatog programa bio je realiziran i u Loparu zahvaljujući suradnji Centra za kulturu Lopar s udrugom ProGEO-Hrvatska. Predavanjima *O kamenom oruđu i kako se izrađuje* (za djecu) i *Priča o artefaktima* (za odrasle) te popratnom radionicom dr. sc. Ivora Karvanića s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu program je započeo u petak, 29. rujna, u kongresnoj dvorani TN *San Marino*.

Sljedeći dan zainteresirani su se uputili u poučnu šetnju loparskim dijelom Geoparka. U pratnji dr. sc. Tihomira Marjanaca i dr. sc. Ljerke Marjanac obidene su najznačajnije geološke točke te su prisutni upoznati s različitim vrstama stijena i načinom njihova postanka. Pritom su ponešto naučili i o pticama budući da su dr. sc. Jelena Kralj i Iva Šoštarić, mag. biol. mol. pripremile izuzetno zanimljive radionice vezano za oblik nogu i kljuna kod različitih vrsta ptica te njihovu ulogu.

U programu su sudjelovali svi učenici Područne škole Lopar, a organiziran je u suradnji HAZU, Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara, udruge ProGEO – Hrvatska, Pučkog otvorenog učilišta Rab i Centra za kulturu Lopar.

Edukativna radionica *Boje različitosti*

Povodom Međunarodnog dana bijelog štapa 15. listopada u prostoru DVD-a Lopar održana je likovno-kreativna radionica za djecu ***Boje različitosti*** na kojoj je sudjelovalo 30-ak polaznika. Nakon uvodnog dijela u kojem je bilo govora o potrebama i uvažavanju slijepih i slabovidnih te osoba s drugim oblicima invaliditeta, sudionici su temeljem opipa trebali naslikati predmete držeći kist ustima i nožnim prstima. Na taj način nakratko su stavljeni u

položaj osoba s određenim oblicima invaliditeta. S ciljem osvještavanja važnosti uvažavanja različitosti i razvoja tolerancije kod djece, radionicu je osmislila i vodila Tonka Kavran.

Predstava *Grga Čvarak*

Klasik hrvatske dječje poezije, *Grga Čvarak* autora Ratka Zyrka, 31. listopada uprizoren je u predvorju Područne škole Lopar! Predstavu u režiji Ivane Čoh Šverko izveli su sjajni glumci Scene *Gorica*; Ana Vilenica, Mateo Videk i Tomislav Krstanović, dok je scenografija izvedena prema ilustracijama Tomislava Torjanca, objavljenima u novoj slikovnici Mozaik knjige. Čas dobar, čas zao Grga Čvarak od srca je nasmijao učenike Područne škole Lopar te polaznike Dječjeg vrtića *Pahuljica* iz Lopara i Supetarske Drage!

Projekt *Kreativnost u svakodnevici*

Od 24. listopada do 23. studenog realiziran je ciklus od 10 radionica u okviru projekta *Kreativnost u svakodnevici*, područje *Osnove izrade mozaika*. U projekt je bilo uključeno 39 osoba koje su, podijeljene u 3 grupe, upoznate s tzv. direktnom tehnikom slaganja staklenog mozaika. Polaznici su najprije osmislili kompozicije i napravili skice za svaku pojedinu plohu, a potom su rezali, razbijali i na blokove siporexa slagali i lijepili komadiće stakla te na koncu sve fugirali. Na taj način obrađeno je 48 ploha na kojima je nekoliko prikaza tematski povezano, dok ostali tvore samostalne kompozicije. Ploče su zatim fizički spojene na način da tvore klupicu koja će na proljeće 2018. biti trajno postavljena u parku Kapić te je zapravo riječ o instalaciji primijenjene prirode izrađenoj s ciljem oplemenjivanja javnog prostora kao svojevrsni kreativni doprinos zajednici. Prije samog postavljanja u park, javnost je s projektom upoznata na **Izložbi polaznika tečaja *Osnove izrade mozaika*** koja je 21. prosincu, u okviru tradicionalnog predblagdanskog druženje Općine, otvorena u predvorju zgrade.

Mala Wandina radionica

U okviru suradnje s Gradskim kazalištem lutaka Rijeka 10. studenog organizirana je *Mala Wandina radionica* za učenike Područne škole Lopar koja se tematski nadovezala na prethodno izvedenu kazališnu predstavu *Wanda LaVanda*. Uz kreativno izražavanje i razvoj vještina učenika, ova radionica izuzetno je zanimljiva jer je rezultirala kompletnom scenografijom i lutkicama koje učenici i nakon same radionice mogu koristiti za igru, pripremu lutkarskih predstavi i sl., ali isto tako i doradivati i popunjavati prema vlastitim idejama i interesima.

Književno-edukativna radionica *Bajkaonica*

U suradnji Riječke kulturne animacije i Centra za kulturu Lopar 22. studenog je za učenike Područne škole Lopar održana književno-edukativna radionica *Bajkaonica*. Kroz pomno osmišljene didaktičke igre polaznici upoznati s usmenom predajom bajki, a pritom su se i sami okušali u sabiranju i osmišljavanju priča.

Predstava *Izgubljena priča*

U prepunom prostoru DVD-a Lopar 5. prosinca izvedena je sjajna predstava Gradskog kazališta lutaka Rijeka; *Izgubljena priča: Ivica i Marica*. U režiji Serđa Dlačića te izvedbi izvrsnih glumaca Karin Frolich i Davida Petrovića na svjetlo dana izvučena je dobro poznata bajka braće Grimm koja je zadržala svoju izvornu fabulu, ali je obogaćena brojnim duhovitim pojedinostima zbog čega je djelovala vrlo suvremeno. No predstava je pružila mnogo više od same napete fabule te su djeca iz nje mogla iščitati brojne korisne, plemenite i svezremenske

pouke ovog klasika dječje književnosti. Nakon same predstave uslijedilo je najveće iznenađenje; loparske mališane posjetio je sv. Nikola te najavio svoj skori dolazak!

Božićni koncert PZM Josip Kaplan

Pjevački zbor mladih *Josip Kaplan* sjajnim koncertom 16. prosinca u prostoru DVD-a Lopar uveo nas je u blagdansko raspoloženje. Kao gošće, na koncertu su nastupile i članice loparske klape *Užanca* koje su krasnim glazbenim uvodom otvorile koncert. Nakon toga publici su se predstavili Djevojački i Mješoviti zbor *Josip Kaplan* pod ravnanjem umjetničke voditeljice Doris Kovačić. Svojim talentom, predanošću i mladenačkom energijom ovi izuzetno uspješni i nagrađivani mladi pjevači oduševili su prisutne te još jednom pokazali zbog čega su upravo oni pobjednici prve sezone HRT-ovog showa *Do posljednjeg zbora!*

Predstava Vrtuljak

Neposredno prije Božića za loparske mališane izvedena je iznimno topla, intimna lutkarsko-pripovjedačka predstava *Vrtuljak* inspirirana Andersenovim *Postojanim kositrenim vojnikom*. Kroz sjećanja na odrastanje sestre i brata, Tetar Oz uveo nas je u vrtlog osjećaja te, uoči nadolazećih blagdana, podsjetio na prave životne vrijednosti. Kombiniranjem glume, lutkarstva, animacije predmeta, teatra sjena, radio-drame, pjevanja i sviranja, predstava u režiji Mihaele Sirotnjak Železnik te izvedbi Antona Železnika i Mihaele Sirotnjak Železnik, doprla je do srca svakog malog gledatelja.

Koncert MPZ Refuli i gostiju

Uoči samog Badnjaka Mješoviti pjevački zbor *Refuli* i njihovi gosti; rapske klape *Anima Arbae* i *Kristofor* te loparska klapa *Užanca*, na mala su vrata u Lopar prizvali božićni duh. Naime, 23. prosinca u predvorju Područne škole Lopar održan je koncert pod ravnanjem voditeljice zbora, prof. Tatjane Zorić. Prekrasnom izvedbom duhovnih pjesama i tradicionalnih božićnih napjeva u različitim obradama, pretežito onih iz različitih krajeva naše zemlje, Refuli i njihovi gosti ukazali su na bogatstvo hrvatske tradicijske glazbe. Između izvedbi pjesama, svečanoj atmosferi svojstvenoj karakteru programa pridonijeli su stihovi u interpretaciji Jelene Hodak.

Božićno-novogodišnja priča A. Malis i M. Žmaka

29. prosinca naša svjetski poznata i priznata sopranistica Antonella Malis pružila je prisutnima najljepši mogući glazbeni ispraćaj 2017. godine! Uz pratnju mladog virtuozna na klaviru Matea Žmaka izveden je za ovu priliku posebno pripremljen program; *Božićno - novogodišnja priča* satkana od svezvremenskih hitova poput *Ower the Rainbow, You Raise Me Up, What a Wonderful World, I Could Have Danced All Night, White Christmas*; klasika poput *Ave Maria, O Holy Night* te tradicionalnih božićnih napjeva poput *Raduj se, o Betleme, Adeste Fideles i Tiha noć*. U skromnim uvjetima Područne škole održan je intiman koncert dostojan svake svjetske pozornice te je malobrojna publika počašćena i opčarana vrhunskim glazbenim doživljajem koji im je priuštio ovo dvoje divnih glazbenika.